

Vseh gotovo ni mogla pridobiti in tega tudi ni nihče pričakoval in bi bil pravi čudež, če bi jih. Preveč je še med nami tovarišev, ki ob strani stojijo in čakajo na uspehe, ki jih bo dosegel novi pokret v stanovski politiki in prav radi zabavljajo.

Ce ti uspehi niso takoj vidni, ne da bi pomislili, da je na začetku vsakega pokreta treba mnogo vztrajnosti, potrpljenja in jeklenih živcev, da se z idejo prodre do onih mest, kjer se uspehi dosežajo.

Mnogo pa je med nami tovarišev, ki še ne morejo ločiti izvenstanovske opredeljenosti od stanovske borbe in so prepričani, da bo tudi v bodoče mogoče doseči uspehe le z izvenšolskim političnim delom. Pričakovati pa smemo, da bodo ti tovariši po treznem prevdanku izprevideli, da je politično delo popolnoma drugo kot stanovsko in da more na pristojnem mestu in ob svojem času vsakdo opravljati oboje, ne da bi radi tega prišel v navzkrižje s svojimi nazori.

Spoznali pa bodo obenem, da ni tovariško in ne lepo, ako se da kdo nagraditi za svoje politično delo z nagrado, ki si jo je drugi tovariš zaslužil s stanovskim delom. Za politično delo zahtevamo nagrade, ki jih politične stranke lahko dajo iz svojega področja in so jih deležne in jih uživajo razne ličnosti ne redko za naše delo; nikdar pa ne smemo za svoje politično delo izpodrinuti stanovskega tovariša z mesta, do katerega ima prednost pred nami. Čut stanovske morale mora biti najprej razvit v nas, ako hočemo dvigniti moralno in javnem življenju!

Pridige o morali, ljubezni in veri so kaj nevhvaležen posel in nihče jih ne posluša rad, pa naj govori kdorkoli in kjerkoli. Mnogo prepričevalnejša od besed so dejanja. Ako more govornik abstraktnost besede podkrepiti s konkretnostjo dejanja, potem ideja, ki jo širi tem hitreje zajame poslušalstvo in prepriča članstvo.

Gospodarska osamosvojitve učiteljstva.

Mnogo se govori v naših vrstah o Učiteljskih domovih. Važnost Učiteljskih domov je za naš stan tako velika, da ne moremo dovolj povdariti. V Učiteljskih domovih bomo sami vzgajali svoj naraščaj. Tam bomo lahko celim generacijam zbužali zavest skupnosti, stanovske morale, ljubezni, dolžnosti in utrjevali v njih vero v poslanstvo učiteljstva. Toda gradbe Učiteljskih domov ne smemo pustiti le učiteljskim edincem, to se razvija prepočasno; počasni razvoj pa izčrpa tvorne sile prevlekega števila naših najboljših stanovskih delavcev. Ves stan se mora zavzeti za gradbo Učit. domov. Napraviti je treba načrt, kje se naj postavijo najprej Učit. domovi in po določenem redu, ki ga sprejme glavna skupščina, naj se vrste vsa mesta, kjer se vzgaja naš naraščaj. Začne pa se naj v obmejnih mestih, kjer mora biti naše najboljši učiteljstvo.

Poleg Učit. domov pa se moramo oklepani tudi drugih gospodarskih ustanov, ki nosijo naše ime, da ne bodo le po imenu naše, ampak last vsega stanu. Koliko nesporazumljenj, razdorov so že povzročile te ustanove, ker smo jih smatrali za ustanove učiteljskega stanu, pa so bile le ustanove nekaterih, za gospodarski pokret vnetih in zaslužnih tovarišev in so ostale le njihove radi našega omalovaževanja in nezaznavanja gospodarskega temelja organizacij. Treba se bo oprijeti stvari na pravem koncu in s sodelovanjem nas vseh, da bodo te in bodoče gospodarske ustanove nam vsem v čast in ponos. Po naših gospodarskih podjetjih bo raste naš ugled in naš vpliv bolj ko po vseh drugih akcijah. Zdrava gospodarska podlaga bo dala naši organizaciji ono življensko moč, ki jo mora imeti vsako podjetje, ki hoče uspevati in se uveljaviti. Brez te bomo le životarihi.

Zdrava gospodarska podlaga in izkušeno, uvidevno, širokopotezno vodstvo.

Vodstvo stanovskih edinic.

Kako je z vodstvom naše organizacije? Spomnimo se na naše občne zборе. Kako mrtvo in brez zanimanja se največkrat izvrše volitve vodstva. Kolikokrat se zgodi, da se izvoli na odlično mesto tovariš, ki na to niti ni pristal, radi tega ne prihaja na seje in se v splošnem le malo zanima za

Z začudenjem in nevoljo slišimo trditve, da pouk v metodiki ni potreben, ker vsak učitelj že sam najde pravo pot pri podajanju učne stvarine. Da, najde jo morda, a kedaj, nekateri nikoli ne. Kaj bi rekli k temu znameniti pedagogi kakor Herbart, Diesterweg, Kehr, Rein in dr., ki so podali v svojih delih tudi dragocena metodična navodila? Učitelj naj torej vse izkušnje, katere so si pridobili šolniki tekom stoletij kratkomalo ignorira in hodi svojo pot. Ako je tako, potem tudi ne potrebujemo zgodovine pedagogike, ker ta je obenem tudi zgodovina metodike. Kar se tiče metodike, naj učiteljstvo odkloni vse nasvete tistih, ki šolskega dela ne poznajo. Mi sami si moramo ustvariti metodiko ljudskošolskih predmetov, drugi nam je ne bodo dali. Učiteljstvo pa naj zahteva:

I. da se osnutek zakona za učiteljska priobči, tako da ga more pregledati in staviti svoje predloge, in

II. da se revidira novi učni načrt za praktične vaje na učiteljskih in se pridržijo dobre določbe sedanje statute za učiteljska, posebno tiste, ki se tičejo vzajemnega delovanja profesorjev in vadniških učiteljev pri praktičnih vajah gojenec. Ti predpisi pa se naj na vseh učiteljskih tudi vpoštevajo.

stanovska vprašanja, dostokrat se dogodi, da se člani vodstva od nekaterih določijo in kratkomalo vsilijo članstvu. Dogode se slučajno, da pri izbiri odloča prijateljstvo, prvotni vtis kakega govora, da celo lepša zunanost, ali je potem čudno, če pod takim vodstvom delo v stanovski edinici zaostane in pride na mrtvo točko? Treba bo dvakrat, trikrat preračunati zmožnosti tovarišev, preden se izvolijo na vodilna mesta. Pri izbiri kandidatov naj odloča njih stanovska zavest, vztrajno delo in uspehi v stanovskem boju. Priznati si moramo, da bi mnogo notranjega nereda, nezaupanja in razprtij ne bilo v naših vrstah, ako bi se članstvo ob najvažnejši točki dnevnega reda občnih zborov: pri volitvah vodstva stanovskih edinic ne pokazalo nepripravljenosti in desinteresanosti. Ako je vodstvo dobro, je uprava dobra in je tudi za članstvo dobro.

Naš stanovski tisk.

Poleg gospodarskih podjetij in vodstva pa je važno tudi vprašanje našega stanovskega tiska.

Ali se zavedamo vrednosti in pomena stanovskega tiska? Mislim, da bi se sicer toliko ne diskutiralo o naših stanovskih listih, in ne bi pričela vsaka skupina, ki se odcepi od svoje matice ali se na novo ustanovi, takoj z izdajanjem svojega glasila, propagandnimi letaki in brošuricami.

Govorjena beseda vpliva v trenutku, ko jo slišiš, o napisani pa razmišljaš, ko si sam in se hočeš v stvar poglobiti. To samotno premišljevanje, ki je posledica tiskane besede, kaže človeškemu razumu nove smeri.

Naš stanovski tisk ni na posebno visoki stopnji. Stanovski listi se čitajo le od nekaterih. Večina, ki jo vprašaš zakaj ne čita listov, odgovori: Se ne maram razburjati, to ni stanovski list itd. Ali bo pri takem zanimanju in pri taki kritiki stanovskega časopisja, kakor jo danes slišimo, kmalu prišlo v naših vrstah do stanovskega edinstva? Ali pomaga od članstva tako priljubljeno časopisje kakor je naše dvigati socialni, moralni in integralni nivo učiteljskega stanu. Kolika je moralna opora, ki jo uživajo od toliko čitanega časopisja naša gospodarska podjetja? To so vprašanja.

Vzpored zborovanja VII. pokrajinske skupščine UJU — poverjeništvu Ljubljana.

V zmišlu čl. 18. pravil UJU sklicujemo VII. pokrajinsko skupščino UJU — poverjeništvu Ljubljana

5., 6. in 7. julija 1927 v Narodnem domu v Kranju.

Dne 5. julija:

1. Otvoritev razstave ob 14. uri v telovadnici drž. gimnazije.
2. Ob 16. uri seja ožjega sosveta v fizikalni dvorani drž. gimnazije.
3. Ob 17. uri seja širjega sosveta v fizikalni dvorani drž. gimnazije.
 - a) Nagovor poverjenika.
 - b) Poročilo o poteku in stanju revizije za leto 1924-1925 in 1926.
 - c) Predlogi društev za delegacijsko zborovanje.
 - d) Določitev odsekov: verifikacijskega, gospodarskega, dalje odsekov za teme, za pravila in za predloge.

V odseke pridejo le oni predlogi okrajnih učiteljskih društev, ki so jih za skupščino predložila v »Letnem poročilu«.

ZBOROVANJE DELEGACIJE.

Dne 6. julija:

1. Ob 8. uri verifikacija mandatov pri verifikacijskem odseku ob vходу v gledališko dvorano Narodnega doma. Vsi predsedniki okrajnih učit. društev in delegati naj se prijavijo verifikacijskemu odseku z legitimacijo, pravilno overovljeno od društv.
2. Ob 9. uri:
 - a) Otvoritev po poverjeniku tov. A. Skulju,
 - b) Poročilo verifikacijskega odseka o navzočih in pri glasovanju upravičenih delegatih. Izvolitev potrebnih odsekov v smislu točke c) seja širjega sosveta.
 - c) Programatični referati:
 - I. Naš podrobni delovni program s posebnim ozirom na delovanje okrajnih učiteljskih društev. Poroča tov. Jože Pahor.
 - II. Naš gospodarski program. Poroča tov. Alojzij Hreščak.
 - III. Naš tisk. Poroča tov. Jože Ribičič.
 - d) Od 14.—16. zborujejo izvoljeni odseki v gimnazijskem poslopju. Sobe so za znanovane s tablico.

Ob 16. uri: d) Tajnikovo poročilo. Poroča tajnik tov. Jos. Kopal.

e) Blagajnikovo poročilo: 1. račun poverjeništvu; 2. račun »Zvončaka«; 3. proračun poverjeništvu; 4. proračun »Zvončaka«. Poroča glavni blagajnik tov. Rado Grum.

f) Poročilo nadzornega odbora.

g) Nova pravila UJU. Poroča tov. A. Skala.

h) Poročilo in predlogi odsekov.

KONCERT PEVSKEGA ZBORA UJU UČITELJSTVA.

4. Ob 21. uri koncert pevskega zbora UJU učiteljstva v veliki dvorani Narodnega doma. Po koncertu godba in prosta zabava istotam.

s katerimi se bomo morali pričeti resno baviti. Svojemu stanovskemu časopisju bomo morali posvečati mnogo več pozornosti. Urediti bo treba pošiljanje člankov in dopisov, določiti pa tudi uredniku njegov delokrog. Dosedaj moremo govoriti le o pokrajinskem stanovskem časopisju, v pogrešamo še osrednje stanovsko glasila.

Nemogoče je govoriti o absolutnem stanovskem edinstvu, dokler tovariši v Južni Srbiji vse leto ne slišijo, kaj delajo in o čem razpravljajo tovariši v Sloveniji in oni v Dalmaciji ne vedo za Vojvodince itd. Preveč smo še ločeni. Tisk pa nas more združiti.

Vsako društvo bi moralo naročiti stanovske liste iz drugih poverjeništev in na dnevnem redu mesečnih zborovanj bi moralo biti poročilo o stanovskem gibanju širrom drugih pokrajin.

Centralno glasilu pa naj bi vezalo vse stanovske edince z iniciativnimi in informativnimi članki in dopisi iz vsega območja Udruženja. Centralno glasilu bi moralo biti obvezno za vsa društva. Dobro organiziran stanovski tisk bi lahko pravčasno opozarjal na razne nameravane nredbe, odloke in amandmane, ki ogrožajo in na slabše spreminjajo naše že pridobljene stanovske in državljske pravice. Pravčasna obvestila po tisku bi izzvala pravčasne sklepe vsega stanu, ki bi bili v veliko oporo našemu vodstvu, ko se zavzema no pristojnih mestih za pravne in materialne interese učiteljstva.

Pri izdelavi programa dela za bodočnost se ne razblinimo z vsemi mogočimi in nemogočimi načrti, poprimimo se najprej najvažnejšega, drugo pa se bo potem stopnjema razvilo iz že doseženega. Najvažnejše, da bo naše Udruženje uvaževana in priljubljena strokovna zastopnica vsega osnovnošolskega učiteljstva pa je:

1. Dati Udruženju solidno gospodarsko podlago;
2. Dvigniti stanovski tisk in
3. Izbrati sposobno vodstvo.

Vse troje je enako važno. Brez prvega ni drugega in brez drugega ni prvega; brez tretjega pa ni prvega ne drugega in slabo tretje uniči lahko tudi prvo in drugo.

Te tri točke so kardinalne točke našega stanovskega programa za bodočnost.

POKRAJINSKA SKUPŠČINA.

Dne 7. julija:

Ob 9. uri:

1. Poverjenikov nagovor.
2. Vzgoja kmetске mladine po šolski dobi. Poroča tov. Josip Dolgan.
3. Naša mati. Poroča tovarišica Josipina Ahtikova.
4. Rdeč križ — človekoljubna organizacija. Poroča tajnik oblastnega odbora R. K. tov. Ivan Malnarič.
5. Resolucije.

Po skupščini položitev venca pred spomenik kralja Petra I. Osvoboditelja. Pevski zbor zapoje državno himno. Nato odhod na pokopališče in položitev šopkov na grob Prešernov, Jenkov, Kmetov in Zumrov. Pevski zbor zapoje »Strunam«.

Dolžnost in stanovska zavest vevlevata, da se udeleži skupščine vse učiteljstvo osrednjih okrajev.

Udruženje jugoslovenskega učiteljstva — poverjeništvu Ljubljana

dne 1. julija 1927.

Andrej Skulj,

poverjenik.

Josip Kopal,

tajnik.

Vlaki za skupščino v Kranju.

Vlaki za skupščino v Kranju.

Ljubljana	Kranj	Kranj	Ljubljana
Odhod	Prihod	Odhod	Prihod
ob 6:55	ob 7:54	ob 6:24	ob 7:23
8:45(b)	9:20(b)	8:00(b)	8:35(b)
11:40	12:36	10:46	11:33
14:40	15:36	15:48	16:40
17:26	18:15	18:30	19:28
18:55	19:58	19:05(b)	19:38(b)
21:11(b)	21:46(b)	20:13	21:03

Vozovnica stane sem in tja potniški Din 10 50
brzi » 21—

Stanovanjski odsek poslujе permanentno na postaji 5. in 6. julija. Udeleženci na skupščino naj se zglase pri njem takoj po prihodu vlaka zaradi prenočišča. Kdor še ni javil udeležbe, naj to stori nemudoma.

Informativni odsek poslujе v avli Narodnega doma. Daje vsa potrebna pojasnila.

Učiteljski par iz Dalmacije želi provesti ferije u kojem visokem predjelu Slovenije. Moli se za informacije u pogledu cijena one g. kolege, koji bi bili voljni pobrinuti se za nabavu stana

ili barem informirati. Spravan na sličnu protuulugu

Dinko Čabov — Primošten (Dalmacija).

Kmetijsko nadaljevalno šolstvo.

KMETIJSKI TEČAJ ZA OSNOVNO-SOLSKE UČITELJE

na specialni živinorejsko-poljedelski šoli na Grmu.

Ravnateljstvo specialne živinorejsko-poljedelske šole na Grmu pri Novem mestu obvešča s tem vse uprave osnovnih šol v ljubljanski oblasti, da se bo vršil v tej šoli od 10. julija do 20. avgusta 1927 šesttedenski kmetijski tečaj za osnovnošolske učitelje. Smoter tega tečaja je, da se učitelji osnovnih šol usposobijo na predlog Odeleženja za kmetijski pouk Ministarstva za kmetijstvo in vode.

Glede tečaja in sprejema v tečaj se objavljata sledeče:

1. Predavali se bodo tile predmeti: vinogradništvo, kletarstvo, sadjarstvo, vrtinarstvo, živinoreja, poljedelstvo, travništvo, zadržništvo, mlekarstvo, perutinarstvo, kmetijsko gospodarstvo, čebelarstvo, živinozdravstvo, uporaba in konserviranje sadja in zelenjave. Teoretični pouk bo obsegal 24 ur na teden in se bo vršil vsak dan po 4 ure predpoldne. Dnevno od 3. do 6. popoldne pa se vršijo obvezna strokovna praktična dela. Prazniki in po potrebi tudi kakšno nedeljo določeni so za poučne izlete v bližnje okolice. Zadnje štiri dni tečaja se bodo vršili zaključni izpiti iz vseh predavanih predmetov. O izpiti se bodo udeležencem tečaja izdala izpričevala.

2. Da se bo tečaj mogel vršiti, je potrebno, da se prijavi in udeleži vsaj 10 učiteljev. Ako se jih priglasil manj, se jih bo dodelilo drugemu zavodu, kjer se bo vršil enak tečaj.

3. V tečaj se sprejme največ 15 učiteljev iz ljubljanske oblasti. Prošnje za sprejem v tečaj se morajo vložiti najpozneje do 5. julija t. l. preko pristojne uprave osnovne šole na ravnateljstvo specialne živinorejsko-poljedelske šole na Grmu. V tečaj sprejete prosilce bo ravnateljstvo obvestilo takoj po poteku roka za vlaganje prošelj. Vsi sprejeti se morajo zglasti dne 11. julija predpoldne pri ravnateljstvu zavoda.

4. Glede oskrbe in prehrane udeležencev tečaja ni nič določenega. Ravnateljstvo pa bo mogoče dati na razpolago v internatu stanovanje brezplačno, prehrano pa proti odškodnini 12 do 15 Din na dan.

— K anketi za kmetijsko nadaljevalno šole, ki bo dne 10. julija t. l. ob 10. uri dop. na kmetijski šoli na Grmu, naj prinesejo udeleženci »Učni načrt za kmetijsko nadaljevalno šole«, ki je bil priložen Učit. Tov. št. 7. z dne 16. februarja 1922. Uprava nima nobenega izvoda več v zalogi. Udeleženci naj načrt doma proučijo in sestavijo za devne izpreminjevalne predloge.

— Kmetijski tečaji za učitelje. Prosvetno ministrstvo je izdalo odlok O. N. br. 38.632 od 11. VI. 1927 na podlagi odloka poljedelskega ministrstva št. 24.615 od 9. IV. 1927., ki v njem javlja, da se vršijo od 10. julija do 20. avgusta t. l. šesttedenski kmetijski tečaji v 14 nižjih in specialnih kmetijskih šolah z namenom usposobiti osnovnošolske učitelje za poučevanje na kmetijsko nadaljevalnih šolah. Na vseh šolah je preskrbeno za udeležence tečajev brezplačno stanovanje in olajšave pri ustanovitvi skupne menze. Učne osebe bo plačalo poljedelsko ministrstvo. Potne stroške pa morajo plačati udeleženci tečajev sami.

— Tečaji se bodo vršili v sledečih krajih: 1. Grm pri Novem mestu za 15 udeležencev iz ljubljanske oblasti; 2. Sv. Jurij pri Celju za 25 udeležencev iz mariborske oblasti; 3. Ilok v Sremu za 15 udelež. iz sremске oblasti; 4. Slavonska Požega za 20 udelež. iz oseečke oblasti; 5. Križevci za 15 udelež. iz zagrebške obl. 6. Gospić za 25 udel. iz Primorske krajiške in splitske oblasti; 7. Novi Sad za 15 udelež. iz bačke obl. 8. Ada za 30 udelež. iz beogradske in podunavske obl. 9. Vukovo-Negotin za 25 udelež. iz timoške in požarevačke obl. 10. Čuprija za 20 udelež. šumadijske in kruševske obl. 11. Aleksinae za 15 udelež. iz niške, kosovske in vranjske obl. — Razen teh bi se lahko vršili tečaji v Butminu pri Sarajevu in v Banja Luki za po 20 udelež. Ti bi morali stanovati v kaki bližnji osnovni šoli, ker ni tamkaj na razpolago potrebnih stanovanjskih zgradb. — Vsi reflektanti naj vložijo kolkovane prošnje direktno na ravnateljstva dotičnih šol najkasneje do 1. julija. (Odlok je sploh prepoznano izšel za ta rok in bo že iz tega razloga rok moral biti podaljšan. Op. uredn.)

Splošne vesti.

IZJAVA.

Glede razprav v nekotjih učit. društvih, da »spravni odbore« oziroma podpisani nisem bil upravičen razposlati učit. društvom okrožnice s predlogi za spravo, da smo kršili disciplino v organizaciji itd., si dovoljujem podati sledečo izjavo:

1. Kot organizovani člani UJU imam v smislu točke b § 8. poslovnika poverjeništvu UJU pravico in dolžnost, sodelovati na izvrševanju za združitev vsega učiteljstva. Ta namen je zapopaden v § 2. omenjenega poslovnika in tudi v § 2 pravil UJU.

2. Vsako učiteljsko društvo ima ob svojih zborovanjih na dnevnem redu tudi »dopise«, a nobeno nima v svojih pravih določbe, da mu smejo dopise pošiljati samo lastni člani, iz česar sledi, da mu sme dopisovati vsakdo torej tudi mi. Naša okrožnica je namreč spadala med dopise.